

רודולף קסטנר, נתגלתה הפרשה המזעזעת של הצלת פושעי המלחמה בכר. בחקירת שתי יוערבת אחרת של תמיר נשבר חוקאל סהר והפך לטרנדית. אחרי כל מפלה הת נחמו ראשי המנגנון בתקופה חרודה אחת: יבוא יום ויעלו את ראשי מבקריהם על דוכן העדים, יערכו להם שם קבורה סופית. כי אין מבחן משפטי חמור יותר מאשר חקירה צולבת בידי חוקר מומחה.

החלום החל מתגשם בצורה בלתי-צפויה. כשאף החל משפט העולם הזה נגד דבר הסובב, על הוצאת דיבה בקשר עם חטיפת תבור, הכניס אורי אבנרי מרצונו החופשי את ראשו לעניבת-החנק. לפרקליט הנאשי מים, מיכאל כספי, לא נשאר אלא למשוך בחבל.

אנשי המנגנון עצרו את נשימתם, חיכו לרגע הגדול. אולם משהו בתשובתו נתקלקל. במשך חמש-עשרה שעות עמד אבנרי על הדוכן, הומטרו עליו השאלות. אולם העניי בה לא נהדקה מסביב לצוארו. כאשר נסתיימה עדותו השבוע, לא נמצא בה אף התיק הקלוש ביותר.

לא זו בלבד שסכפי לא הוכיח אפילו ברמז כי אלי תבור נחטף בידי עורכי העולם הזה. או שחטיפתו היתה מבוזבת, אלא שלא הצליח אף לזעזע את טענתם הברורה של המאשימים: שתבור נחטף בידי מנגנון החושך או מוסד הקשור עמו.

3 פצצות ונסיון חטיפה. לקראת סוף החקירה החלה פוקעת אפילו סבלנותו האגדתית של השופט ד"ר יוסף מגורי-כהן. אם אין לך עוד שאלות, אתה יכול לשבת! העיר בתרופות בלתי-רגילה לכספי, כשהו התעקש לחזור בפעם השלישית והי רביעית על שאלות שכבר שאלן קודם לכן. רגזו ומעליבו, תבע כי שאלותיו ירשמו בפרוטוקול, וכי השופט יציין בכתב מדוע הוא דוחה אותן.

אולם ברוב הזמן לא מנע השופט בעד כספי מלשאל כאחת נפשו. אפילו כשתמיר התנגד לשאלות חוזרות ונשנות על מעשי האלימות שבוצעו בתקופות שונות נגד העולם הזה. הציב השופט על העד, שענה

1953, זמן קצר אחרי פעולת קיביה, בו גרם לשלום כהן ועוזי-מוח קשה וגש' ברו שתי ידיו של אבנרי, בוצע עלידי אנשי יחידה צבאית בידיעת מפקדה (שם היחידה והמפקד והיו במפורש עלידי אב' גר). משה דיין ידע על כך לפחות אחרי המעשה.

אף לא באחד מן המקרים האלה טען העולם הזה אי-פעם כי בוצעו עלידי השב.1. קבע העד, הציב על תריסר כרכי העתון שהביא עמו. היתה זאת מכה קשה לכספי, שביקש להוכיח כי להעולם הזה יש שיטה להאשים את השב. במעשים שבוצעו על-ידי גופים אחרים. לא נמצאה אף אצמכתא אחת לטענה זו.

10 סיבות טובות. כשנאש כספי מחזית זו, עבר להתקפה בחזית אחרת: האם הסכים אבנרי לעמדתו של תבור, כשהו סירב להמשיך ולשתף פעולה עם המשטרה, יום וחצי אחרי שנלקח על-ידה? כן, בהחלט! השיב אבנרי, ומנה 10 סיבות שונות, שהעידו כי המשטרה פעלה בפרשה זו אך ורק כדי לחפות על החוטפים. הסיבות:

● תבור נלקח מירתו בכוח ובגנות רבה עלידי צקי-המשטרה אנטי, שקה קלה אחרי שחזר מן החטיפה, למרות שעתה מחום, סבל מהלם קשה, לא אכל ולא ישן 36 שעות.

● במשטרה לא נחקר עלידי קציני מחלקת החקירות, אלא חיכו לו שם קציני ש.ב. במדי משטרה. נראה שראש השב. עצמו הופיע במקום — למרות שעד אז לא האשים עדיין איש את השב. בפרשה. ● למרות שתבור אמר שראה בכירור אחד מחוטפיו, לא הראו לו החוקרים את אלבומו הפושעים.

● במשך היום וחצי ששית פעולה עם המשטרה, לא נעשה שום נסיון לשחזר את החטיפה במקום הפשע.

● למרות שתבור מטר פרטים מספיקים לאיתור המקום בו הוחזק עלידי חוטפיו, לא נעשה שום נסיון במשך יום וחצי למצוא מקום זה. אבנרי עצמו הביע את

המשטרה שום איש לדין. היה זה כתב-אשמה חמור נגד צמרת המשטרה בתקופת סרה.

"מחלת הרלינגר." ככל שהתקדמה החקירה הצולבת, התבהר יותר כי לרשות כספי עומדים התיקים הסודיים של מנגנון החושך. הוא הסתמך לא רק על עדויות פנימיות שנמסרו במשטרה ומתוך הקלטות של שיחות אבנרי בחוגים פרטיים, אלא אף הסתמך על עדותו של אבנרי בוודת משנה מיוחדת של הכנסת שדנה בסודיות מוחלטת בעניני השב. ושיטותיו. ועדה זו היתה כה סודית, עד שהפרוטוקול שלה לא הובא אפילו לידיעת שאר 117 חברי הכנסת. איך הגיעה לידי כספי?

קרא שמואל תמיר: אני אטען כי לרשות דבר השבוע עומדים תיקי המשטרה והשב, וכי על כך היו עורכי עתון זה מצויים לנהוג ביתר זהירות ודייקנות בפרסומיהם מכל עתון אחר.

שאל כספי: האם תדרוש על סמך זה מאשר?

השיב תמיר: אדרוש על סמך זה את הארכת המאסר!

גם השופט הבחין בקורות אינפורמציה מוזרים אלה. אמר הוא, בשעת אחד. הי ויכוחים עם כספי: אני יודע מה יש לכם בתיקים שלכם...

אולם כל האינפורמציה הסודית לא הועד לה. כשהתישב כספי לבסוף, וניתן לתמיר לחקור את אבנרי חקירה חוזרת, כמעט ולא נשאר עוד מה לשאול. כל טענות המאשימים כבר הועלו בתשובות לשאלותיו של בא-כוח העולם האשמים.

קבע אבנרי, בקיצור: בשעת פרשת תבור לא ישן במשך ארבעה ימים ושלושה לילות רציניים, עמד במגע בלתי-פוסק עם מאות אנשים: עונאנים, חוקרים ומנהיגי ציבור, לא עזב את העיר ולא היה אף רגע אחד לבדו. מי היתה קבוצת האנשים אשר חוטפי תבור ביקשו לחטות ממנו הודאה שהם מתרת להפלת השלטון? קבע אבנרי: קבוצת אנשי-רוח שנגששה למעלה משנה וחצי בקפה חרלינגר, עוסקת בעיבוד מצע רעיוני חדש למדינה, לא עסקה מעולם בשום עיסוק מחתרתי.

כספי השופט את התיק ודחה את המשפט לחודש יולי, לא נראה כספי מאר שר. הוא לא הצטיין מעולם בעומדו מול תמיר או מול אבנרי. הפעם, כשעמד נגד שניהם יחד, נחל כשלון חרוץ, ברור ובלוט.

מיעוטים
ארבע אמהות

ארבע נשים עמדו בפני השופט הצבאי רבי-סרן ראובן סביר, שישב באולם בית משפט השלום בעכו כדי לברר את ההאשמות בהן האשימה אותן משטרת-ישראל: "השתתפות בהתקלות בלתי-חוקיות ואי-ציות להוראות המשטרה".

כבר מן הבוקר הורגשה מתיחות בסביבת בית-משפט השלום בעכו. תחת לקיים את הדיון המשפטי באולם הגדול של בית המשפט הצבאי שבאותו בנין, החליט ה' שופט להעביר את הדיון לאולם קטן יותר. אני רוצה לקיים עבודה אינטנסיבית, ואני נני רוצה שהקהל הרב, שבא לכאן, יפריע לי" הסביר סביר.

לקהל הרב היתה סיבה טובה להיות במקום. לא בכל יום מכיאה המשטרה לדין צבאי אמהות לילדים ונשים מבוגרות, כי האשמות שנשים יהודיות בת-לאביב ובירר שלים עומדות עליהן לדין אורחי רגיל.

אמא בת 63. ראשונה קמה ממקומה סמירה כורי, 27, אשתו של חבר מועצת עיריית נצרת פואד כורי, אמם של שני ילדים. אינני מכירה בסמכותו של בית המשפט הצבאי לדון אותי, אמרה האשה הצעירה, כשהיא מעיפה מבט חטוף בחבי רותיה לספסל הנאשמים. אינני מכירה, אמרה חפיקה אל-קאסם, 35, אשתו של סלים קאסם, מי שהיה מזכיר האיגודים המקצועיים בנצרת ואמם של ששה ילדים, ששניים מהם ליו-את אמם לבית-המשפט. איננו מכירות בבית-המשפט הצבאי, אמרו עמליה קנסי, 63, אמו של יוסף סבר, מנהל התשובות של העתון הקומוניסטי "אליאיה" ואודית עבדו, 20, מזכירת בנקאי בנצרת.

לשופט לא היו הודעות הנשים בבחינת חדשה. בחודש האחרון הספיק כבר לדון לעונשי מאסר כבדים 75 גברים, כולם כי-אשמת השתתפות בהפגנת האחד במאי כי-נצרת, וחטיפת שוטרים באותה הפגנה. הנאשמים שהובאו לדיון באותן האשמות בהן הואשמו בשנה האחרונה מאות נהגי מנית בת-לאביב ועשרות נטורי-קראת כי-

ירושלים בפניו בתי-משפט אורחים, כפרו כולם בסמכותו של בית-המשפט הצבאי. את בית-המשפט הצבאי ממנה הרמטכ"ל, את פסק-הדין מאשר הרמטכ"ל, ואת הוראות הממשל הצבאי מתקין הרמטכ"ל. אמר אחד מעורכי-הדין, שהתפטרו כולם מהגנה על הנאשמים לאות מחאה, מלבד מחמד נימר אלה-חוארי, שהגן על אחדים שנקלעו במקרה לכל המהומה. לא נוכל למלא את תפקידנו בפני בית-דין כזה.

סוכריות על מקל. העדים היו שוטרים ערביים מנצרת. סיפורם היה אחיד: ראינו את הנשים, כשהן מפגינות ליד בנין המשטרה בנצרת, יומיים לפני האחד במאי, כשהן דורשות לשחרר את ח"כ מק"א אמיל חביבי, שנעצר עלידי המשטרה. הנשים לא השתתפו במשפט. השוטרים סיפרו את שלהם, הנשים הסתכלו עליהם בזלזול ובלעג. אף אחת מהן לא שאלה אפילו שאלה אחת. אתה יכול להוציא כבר את פסק-הדין, האיזה אחת מהן בשופט.

השופט מילא את חובתו. הוא קנה סוכריות על מקל לילדי הנאשמות שהרעישו באולם, הקריא מהר מאד את פסק-הדין הקל: שלושים לירות או שבועיים מאסר לסמירה כורי, ועוד חודשיים מאסר על הנאי למשך שנה. חמש-עשרה ל"י או שבוע מאסר לחפיקה אל-קאסם, ארבעים לירות או חודש מאסר לעמליה קנסי, שבוע מאסר וחמישים לירות לאודית עבדו.

ארבע שנים ליד. לא היו אלה המשפטים הצבאיים האחרונים שהתנהלו נגד מפגיני האחד במאי בנצרת. בשעה שאף אחד מן הנאשמים אינו מכיר בסמכות בית-המשפט הצבאי לדון אותו, דנו השופטים הצבאיים בעכו ובערה לרבע שנות מאסר נער ערבי שרגם באבנים את ה' משטרה, לדברי השוטרים שהובאו כעדים. למאסר שמונה-עשר חודשים נידון זקן ערבי מאום אל-פחם, ולמאסר שנתיים ושלוש פועלים מכפרי הגליל ומנצרת.

בחודש השני למסע הממשל הצבאי נגד נתיניו בגליל ובמשולש, נמשכו גם הגי' רושיים: ששה חושבים נוספים מנצרת נשלחו לגלות לפת, מטעמי בטחון. בשעה ש' במשך עשר שנות קיומה של מדינת ישראל נאסר עליהם לרצח — גם כן מטעמי בטחון.

דרכי אדם
הוצאות משלוח

מתוך אלפי המשפחות המאכלסות בצפיפות את שיכוני התימנים בראש העין נמ' צאות שמונה מאות ברשימת המקרים ה' סוציאליים. מקרה סוציאלי, בראש העין, פירושו: חוסר עבודה, רעב מתמיד ודלות מנוחת.

ככל מעמד שנתניו מרגישים ביד הקשה של הגורל, החליט גם מעמד המקרים הסוציאליים של ראש העין למרוד. מאות המשפחות האומללות התאספו, בחרו בנציגים שייצגו אותם בפני המוסדות המוסכמים.

באשמת אנשי המבקעות העטופים ציציות ותוכים ערמומיות, והפועל המזרחי ו' המזרחי, אנו סובלים מהרפת רעב וילדינו הולכים יחיפים, כתב לנשיא המדינה, לראש הממשלה ולכנסת אחד מראשי ועד המקרים הסוציאליים במקום, הוצאנו כבר יותר מ' 820 ל"י, שקענו בחובות אבל מצבם של האומללים לא השתנה.

מצבם של האומללים לא השתנה גם אחרי מכתב זה. השנה רק מצבה של קופתם: ל' 820 לירות הוצאות, יכול היה הרעד ל' הוסיף כמה לירות נוספות, דמי הוצאות מ' לוח המכתב. על המכתב עצמו לא באה כל תשובה, כרגיל.

תזכיר
סגן למפקד
סגן אחד בזכר יהיה למפקח הכללי החדש של משטרת ישראל. בראיון מיוחד לכתב זבר, גילה המפקד החדש יוסף נחמיאס כי הוא עומד לקבל את הצעות הקולט הזה (1079). למנות לעצמו בעתיד סגן אחד במקום שלושה עד כה... **הזכר הסובייטי** המפורסם דו"ח אויס טראק, לא יבא לישראל. כפי שגילה העולם הזה (1070) סירבו גורמים רשמיים בפעם נוספת להזמין את איסטראק כי-אודת רישמי לביקור בארץ... **נכ" בדים ערביים** רבים הצטרפו השבוע ל' "ועד להדיפת התקופות על המיעוט ה' ערבי". כפי שניבא מדור תצפית בהעולם הזה (1078) לפני הקמת ועדה זו, הצטרפו אליה גם מנהיגים ערביים לא-קומוניסטיים.

הזירה - פרשים פיזרו את המתקהלים, שניסו לשבור את ההפגנה ואשר לא נשמעו להוראותיו של ס.ח.מ. וילק (במרכז), שהסביר להם כי המפגינים קיבלו הפעם רשות לקיים את ההפגנה. המפגינים לא שוכנעו, המשיכו בהפגנתם.

ההשערה שמקום זה היה מחנה מסויים (אותו זיהה בפירושו) הנחשב למחנה צבאי, אך משמש אולי מחנה השב. ● מן הרגע הראשון נעשה במשטרה נסיון ללחוץ על תבור שיוודע כי החטיפה ביימה עלידי, או בוצעה עלידי אנשי העולם הזה.

● למטרה זו הושלך לצינוק, הופעלו נגדו אמצעי לחץ ועינויים, כגון מניעת שינה ואוכל במשך שעות ארוכות. ● בו בזמן שתבור עוד שיתף פעולה עם חוקרי המשטרה, פירסמו דוברי המש' טרה בעתונות הודעות שקר כדי להחשירו. ● המשטרה מנעה בעד תבור מלנבא במגע עם פרקליטו, שמואל תמיר, וניסתה ללחוץ עליו להחליפו בפרקליט אחר.

● בכל המקרים הקודמים של מעשי האלימות נגד העולם הזה, לא הביאה

● בשבוע שעבר הודה בכך ש' המשטרה במכתב רשמי לשמואל תמיר, הודיע שזנף על כך רשמית בקצין אחרוני.